

A Fővárosi Ítéletábra a dr. Bíró Róbertügyvéd által képviselt felperesnek - a jogtanácsos által képviselt alperes ellen, vállalkozói díj megfizetése iránt indított perében, a Fővárosi Törvényszék 2014. február 12. napján kelt 7.G.40.598/2011/56. számú ítélete ellen, az alperes részéről 59. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán meghozta a következő

ítéletet:

A Fővárosi Ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezéssel meg nem támadott részét nem érinti, fellebbezett rendelkezését helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 nap alatt 500.000 (ötszázezer) forint + ÁFA mértékű másodfokú perköltséget.

Megállapítja, hogy a le nem rótt 2.500.000 (kettőmillió-ötszázezer) forint fellebbezési eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

A peres felek között 2004. június 20-án létrejött szerződés szerint a felperes vállalta az alperes rendelkezése alatt álló légijárművek üzemeltetéséhez, üzemeltetéséhez, üzemszervezéséhez kapcsolódó feladatok ellátását, bonyolítását, és ezen tevékenységek teljes körű repülő szakmai biztosításával járó feladatok ellátását a szerződésben meghatározott díjazás ellenében. A felek megállapodtak az üzemeltetési átalánydíjban is a szerződés mellékletének 1. pontjában meghatározott légijárműpark tekintetében. A felek 2000. szeptember 7-én újabb megállapodást kötöttek, miszerint az alperes vagyonkezelésébe került további 6 darab Mi-2. típusú helikopterből 3 darabot a felperes műszaki raktározásba vett (lekonzervált), míg 3 darabot mentőrepülésre tett alkalmassá. A szerződő felek az alperes által fizetendő díjat az üzembe helyezett 3 darab helikopter üzemeltetési átalányhányadával megemelték. Az alperes kérésére a lekonzervált 3 gép közül a felperes kettőt - a lajstromjelű gépet 2001. december 5-én, míg a jelű gépet 2004. február 2-án - üzembe helyezett, azonban a felek az üzemeltetési szerződést nem módosították. A felperes a lj gépet 2005. december 31. napjáig, míg a jelű gépet 2006. január 16. napjáig üzemeltette.

A megismételt eljárásban a felperes keresetét akként módosította, hogy az alperest 93.159.342 forint tőke és ennek 2006. január 1. napjától számított törvényes késedelmi kamatának és költségeinek megfizetésére kérte kötelezni. Igénye a 3 lekonzervált, illetve utólag üzembe helyezett légijárművel

kapcsolatban azon munkáknak az ellenértékére vonatkozik, amelyeket a többi légijárműnél az üzemeltetési alapidíj tartalmazott, és ami a magánszakértői véleményben került összefoglalásra.

Az alperes a kereset elutasítását kérte. Nem fogadta el a felperes által benyújtott magánszakértői véleményt, továbbá a bíróság által kirendelt igazságügyi szakértői véleményt sem, tekintettel arra, hogy azok nem a per tárgyát képező munkálatokat tartalmazták, és ellenőrizhetetlenek, aggályosak voltak. Nem vonta kétségbe, hogy a perbeli 3 légijárművel kapcsolatban külön alapidíjat nem állapítottak meg, azonban a hatályos légi havi alapidíj nem egyezett meg a légijárművekre vetített alapidíjak összegével, így az egy olyan, kb. 7 millió forintos összeget is tartalmazott, ami egyik légijármű üzemeltetési díjához sem kötődött. Megítélése szerint ez az összeg szolgált a perbeli három légijárművel kapcsolatos munkák fedezésére, ellenkező értelmezés mellett ez az alapidíjrészlet ellenszolgáltatás nélkül maradna.

Az elsőfokú bíróság fellebbezéssel támadott ítéletével kötelezte az alperest, hogy fizessen meg 15 napon belül a felperesnek 35.274.926 forintot és ennek 2006. január 1. napjától számított törvényes kamatát. Ezt meghaladóan a kereset elutasította. Kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 napon belül 2.888.028 forint perköltséget.

Az elsőfokú bíróság döntése meghozatala során a bizonyítékok köréből kirekesztette az igazságügyi szakértői véleményt, mivel az a per jelen szakaszában már nem érvényesített konzerválás körében elvégzett munkákat és azok ellenértékét tartalmazta, a magánszakértő feladata pedig a konzerválás és az üzemeltetés körébe eső munkálatok szétválasztása volt. A szakértő valamennyi költséget a konzerválás körébe eső költségként véleményezte és tartotta elszámolhatónak. A szakvélemény ellentmondásos és hiányos maradt a szakértő meghallgatását követően is, azonban annak kiegészítését vagy új szakértő kirendelését a bíróság mellőzte, mivel a módosított keresetben a felperes kizárólag az üzemeltetéssel kapcsolatban felmerült pótmunkákat érvényesítette, mely külön szakértői bizonyítást nem igényelt. A peradatok alapján az elsőfokú bíróság megállapította: nem volt vitás, hogy a 3 lekonzervált gép közül melyiket, milyen időtartamban állították üzembe, továbbá az sem volt kétséges, hogy a két üzemelő gép után az alperes üzemeltetési díjat nem fizetett. A felek a két gépet 2000-ben az üzemeltetési szerződés hatálya alá vonták, és az üzemeltetést a felperes a többi géppel azonos feltételek között végezte. A felek ezen tevékenységet korábban már beárazták, a tevékenység díját módosítani nem kívánták, így a felperes által elvégzett pótmunkák értékét az elsőfokú bíróság szakértői bizonyítás mellőzésével a szerződésben meghatározott alapidíjjal azonos összegben állapította meg. A Ij gép esetében bruttó 23.772.836 forint, a jelű gép esetében 11.502.090 forint értékű üzemeltetési átalány díjat állapított meg, míg a gép tekintetében - amiatt, hogy üzembe állítására nem került sor - ilyen díj nem merült fel. A két gép vonatkozásában a bíróság a Ptk. 389. §-a és a 397. § (1) bekezdése alkalmazásával bruttó 35.274.926 forint összegű pótmunkát és ennek kamatait találta alaposnak. Ezt meghaladóan a keresetet a jogalap körében elutasította. Perköltség tárgyában a Pp. 81. § (1) bekezdése alapján rendelkezett.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az alperes élt fellebbezéssel, melyben elsődlegesen annak megváltoztatását, a kereset teljes mértékű elutasítását, másodlagosan az ítélet hatályon kívül helyezését kérte. Előadta: az elsőfokú bíróság tévesen és iratellenesen állapította meg ítéletében, hogy a két gép után üzemeltetési díjat nem fizetett, ugyanis nem ismerte el, hogy ezen helikopterek után alapidíjfizetés nem történt. Álláspontja szerint a 2007. szeptember 7-ei 1. számú melléklet 1. pontja lajstrom szerint meghatározta azokat a légijárműveket, amelyre vonatkozóan az 1. számú mellékletben alapidíj fizetési kötelezettsége keletkezett, mely pont akkor is tartalmazta mindkét, a és a lajstromjelű helikoptert is. Így ezen gépek után a szerződésben vállalt alapidíjat megfizette. Utalt arra, hogy a szerződés fennállása alatt a felperes nem igényelte az alapidíj mértékének meghatározását ezen gépek tekintetében.

Az elsőfokú bíróság a Fővárosi Ítéltábla 6.Pf.21.661/2010/3. számú hatályon kívül helyező végzésében foglaltaknak sem tett eleget, a pótlólag üzembe állított helikopterek üzemben tartása tekintetében bizonyítást nem folytatott le, így ennek elmaradásából származóan téves következtetést vont le: üzemeltetési átalányhányadot állapított meg ahelyett, hogy bizonyított lenne a légijármű üzemben tartásának indokolt díja. A felperes kizárólag az üzemeltetéssel kapcsolatban felmerült pótmunka ellenértékének megfizetésére kérte kötelezni az alperest, ezzel szemben a bíróság üzemeltetési átalányhányadot határozott meg. Ezt a meghatározást azért is tartotta tévesnek, mert a bíróság figyelmen kívül hagyta, hogy a helikopterek üzemeltetésével összefüggésben álló légi óradíjat az üzemeltetési átalány hányadától függetlenül a felperes részére megfizette. A bíróság felhívta a felperest több alkalommal az általa hivatkozott pótmunkák igazolására, azonban ezt a felperes nem bizonyította.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte. Előadta, hogy a perbeli 3 helikopterre az alperes nem fizetett üzemeltetési alapidíjat. Kiemelte, hogy a 2000. szeptember 7-én aláírt jegyzőkönyv szerint a lekonzervált gépek üzemeltetésében a felek díjazás tekintetében nem állapodtak meg. Az utóbb üzembe helyezett 2 légijármű esetében az üzemeltetési átalánydíj ellenértékben nem tárgyaltak, tehát ezek üzemeltetése nem lehet ellenszolgáltatással fedezett munka. Így a legutóbbi, 2000. április 30-i szerződés alapján üzemeltetési alapidíj illette meg a helikopterek üzemeltetéséért. A kérdéses gépek ezen szerződés megkötése után kerültek alperesi használatba, így a 3 lekonzervált légijárművel kapcsolatos munkák ellenértékét semmilyen alapidíj nem foglalja magába. Hivatkozott arra, hogy az utólag üzembe helyezett járművekkel kapcsolatban az üzemeltetés körében ellátott feladatok pótmunkának minősülnek, ellenértékük vállalkozói díj jogcímén megilleti, különös tekintettel a Ptk. 201. §-ában írtakra is. Hangsúlyozta, hogy a légi óradíj a ténylegesen repült órák utáni díjat tartalmazza, amely az alperes által megfizetésre került, amelyet a keresete nem érintett. Az üzemeltetés adminisztrációs tevékenységet, szakmérnökök, légijármű szerelők által végzett egyéb tevékenységeket foglal magában. Az igazságügyi szakértő ellenőrizte a magánszakvéleményben foglalt állításokat, a felperesi tevékenységet az üzemeltetési körében indokoltnak tartotta, és azok díját a piaci viszonyoknak megfelelőnek minősítette. Az igazságügyi szakvélemény nem a karbantartások értékét határozta meg, hanem az üzemeltetői tevékenység során elvégzett szolgáltatások értékét, tehát a jelen per módosított keresetben írt munka ellenértékét határozta meg. A szakvélemény az üzemeltetés körében elvégzett munkákat valamennyi gépre megállapította (szakvélemény 7. oldall. bekezdés). Nem vonta kétségbe, hogy hasonló járművekre a felek megállapodtak ugyanezen szolgáltatás ellenértékében, így ebből a további két gépre vonatkozó pótmunka ellenértéke meghatározható volt.

A fellebbezés nem alapos.

Az elsőfokú bíróság az ügyben a releváns tényállást helyesen állapította meg és az abból levont jogkövetkeztetése is helytálló. A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásával is egyetért, azt megismételni nem kívánja. A fellebbezésben foglaltakra figyelemmel az alábbiakat emeli ki: a peres felek 1994. június 20-án kelt megállapodásukban a mellékletben rögzített gépparkra vonatkozóan meghatározták a felperes által teljesítendő feladatokat, illetve az alperes részéről nyújtandó ellenszolgáltatás mértékét. 2000. szeptember 7-én újabb megállapodást kötöttek, rendelkeztek további 3 gép üzemeltetési költségeiről és az alperes birtokában lévő további 3 gép lekonzerválásáról. Az utóbbiak közül 2 gép később üzembe helyezésre került, azonban ennek költségei kérdésében a felek megállapodást nem kötöttek. A Fővárosi Ítéltábla 6.Pf.21.661/2010/3. számú végzése indokolásában rámutatott arra, hogy a 3 gép lekonzerválása idejére a felperest nem illeti üzemeltetési átalánydíj, ugyanis az erre való jogosultságot a felek szerződése egyértelműen a

forgalmi üzemeltetéshez kötötte. Kiemelte, hogy a 2001. december 5-én és 2004. február 2-án történt további gépek üzembeállításával a felperes olyan szolgáltatásokat nyújtott, amelyek után az általa üzemeltetett, korábban üzembehelyezett légijárművek esetében az alperes díjazást fizetett. Mindebből az a következtetés vonható le, hogy a 2 lekonzervált helikopter beállítását követően azok üzemeltetésével a felperes olyan pótmunkát végzett, amelyre a 2000. szeptember 7-ei módosított szerződéssel megállapított vállalkozói díj nem nyújtott fedezetet. A felek jogviszonyából pedig nem állapítható meg, hogy a felperes ezt ingyenesen kívánta elvégezni az alperes javára. Így a felperes díjigénye ezen gépek üzemeltetésével kapcsolatban a Ptk. 397. § (1) bekezdésére figyelemmel alapos. A felperes sem vonta kétségbe, hogy az utóbb üzembe állított légijárművek vonatkozásában az őt megillető légi óradíjat az alperes megfizette. A légi óradíj a tényleges repült órákhoz kapcsolódik, azonban nem tartalmazza az üzemeltetés azon ellenértékét, amelyet a felek a szerződésükben a felperes által üzemeltetett helikopterek darabszámahoz kötötten állapítottak meg. Helyesen jutott az elsőfokú bíróság arra a következtetésre, hogy a jelen perben a felek korábbi szerződésének figyelembevételével állapította meg az átalánydíj mértékét, és nem a felperes által elvégzett egyes tevékenységek piaci ellenértékét határozta meg. Mindezekre figyelemmel az elsőfokú bíróság ítélete jogalapjában és összegében is megfelelt a jogszabályoknak, ezért azt a Fővárosi Ítéltábla a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján - utalással a Pp. 254. § (3) bekezdésére - helyes indokaira tekintettel helybenhagyta.

Az alperes fellebbezése eredményre nem vezetett, ezért a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles a felperes másodfokú perköltségének megfizetésére, melyet a Fővárosi Ítéltábla a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) és b) pontja, továbbá (5) bekezdése alapján állapított meg. Az így megállapított munkadíjat a (6) bekezdésre figyelemmel mérsékelte a felperesi képviselő által ténylegesen kifejtett tevékenység alapján.

Az alperes személyes illetékmentesség kedvezményében részesült, így a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 14. §-a értelmében a fellebbezési eljárási illeték az állam terhén marad.

Budapest, 2015. május 19.

. Németh László s.k.

a tanács elnöke

. Molnár Ágnes s.k.. Merőtey Anikó s.k.

előadó bíró

bíró

A kiadmány hitelül:

ódi Zsuzsanna
tisztviselő